

AFWIJKENDE TREKRICHTINGEN BIJ TREKVOGELS

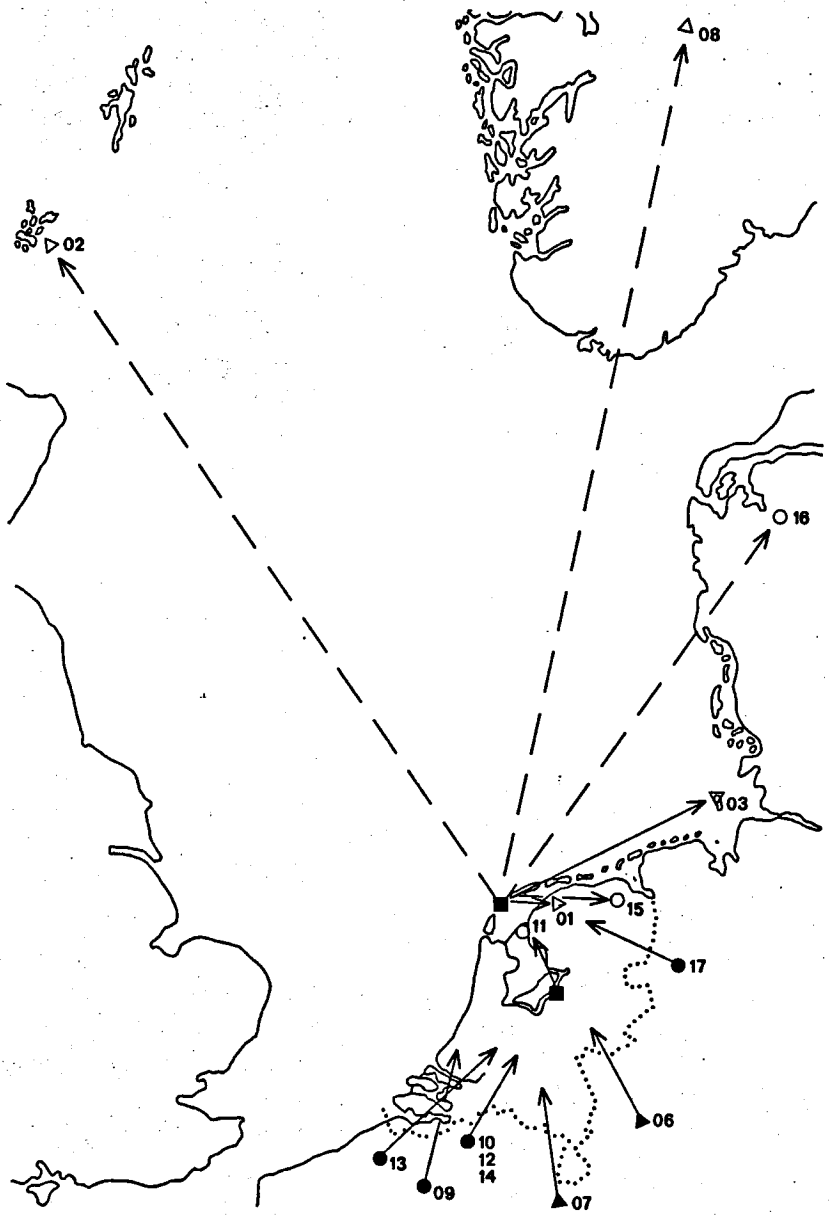
Bij de ontvangst van terugmeldingen van door mij geringde vogels komt het af en toe voor dat trekvogels op onverwachte plaatsen, onverwachte tijden en uit onverwachte richtingen worden teruggemeld.

Met een aantal voorbeelden hoop ik te laten zien, dat het niet altijd zo is dat trekvogels braaf vanuit hun broedgebied in de loop van het jaar naar het zuiden gaan. Mogelijk bereiken ze hun doel pas langs grote omwegen.

In dit overzicht zijn korte verplaatsingen buiten beschouwing gelaten, tenzij de zee overgestoken is.

De volgende terugmeldingen zijn voorbeelden van "verkeerde" trek.

nr	ring- datum	contr datum	ring- plaats	vind- plaats	rich- ting	dg	km
Zwartkop							
01	301081	061181	Vlieland	Leeuwarden	zoo	6	55
02	300982	291082	Vlieland	OrkneyEil.GB	nww	29	783
03	300983	101083	Vlieland	HelgolandBRD	noo	10	221
04	151083	231083	Vlieland	Terschelling	noo	8	20
05	290984	300984	Vlieland	Terschelling	noo	1	31
06	080884	290984	Solingen	Vlieland	nw	52	273
07	160984	300984	Luik B	Vlieland	n	14	305
08	121088	201288	Vlieland	Opland NOORW	n	69	975
Tuinfluitier							
09	060988	021088	O-Vlaand.	Vlieland	n	26	260
Rietzanger							
10	220789	300789	Antwerpen	Elburg	n	8	143
Kleine Karekiet							
11	220786	300786	Elburg	Makkumerw.	n	8	73
12	190889	230889	Antwerpen	Elburg	nno	4	163
13	200889	210889	W-Vlaand.	Elburg	nno	1	226
Grote Karekiet							
14	030889	140889	Antwerpen	Elburg	nno	11	164
Merel							
15	290984	051184	Vlieland	Hoogezand	o	37	121
Zanglijster							
16	181081	011181	Vlieland	Jutland DEN	no	14	458
Zwarte Mees							
17	030785	031085	LingenBRD	Vlieland	nww	92	178

Uit de voorbeelden blijkt duidelijk dat kennelijk Zwartkoppen de kampioenen zijn voor wat betreft afwijkend gedrag. Bij de nummers 01, 04 en 05 kan nog worden aangenomen dat de vogels in een relatief klein gebied rondzwerfen. Weersomstandigheden kunnen de vogels van de normale trekroute hebben afgedreven. De Zwartkop nr 03 die zich in de eerste decade van oktober naar Helgoland verplaatste, ruim 200 km. in NNO richting, doet al iets anders vermoeden. En wat beweegt de vogels die vanuit Solingen en Luik (nrs 06 en 07) vrijwel pal noord naar Vlieland koersen?

Welke vreemde zwerftocht moet nr 02 gemaakt hebben om vanaf Vlieland de Noordzee over te steken om tenslotte van Schotland op de Orkneys aan te komen? Of werd hij rechtstreeks over de Noordzee geblazen door de wind? Het is niet onmogelijk, want na de ringdatum was er gedurende 5 dagen voortdurend een wind uit zuidelijke richting, van maximaal windkracht 5.

De grootste topper van deze soort is nr 08. Van Vlieland verplaatste deze Zwartkop zich hemelsbreed bijna 1000 km., door in oktober, november en december in noordelijke richting te vliegen. Hij kwam aan zijn einde midden in de noorse winter, in de buurt van de Sogne-fjord.

Ook andere soorten vertonen het verschijnsel van "verkeerde" trek. Uit mijn terugmeldingen blijkt dat nog een paar andere soorten, welke in de zomer in België en Duitsland zijn geringd, na korte of langere tijd op noordelijker lokaties in Nederland door mij werden teruggevangen. Het betreft de soorten Tuinfluiter, Rietzanger, Kleine Karekiet, Grote Karekiet en Zwarte Mees. Zeer speciale aandacht verdient de Kleine Karekiet nr 13, die in 1 dag maar liefst 226 km. aflegde, en dan nog in de "verkeerde" trekrichting.

Een Merel deed misschien alleen maar even Vlieland aan voor een korte herfstvakantie, om daarna snel naar Hoogezand te vliegen. Een korte afstand eigenlijk, 121 km.

De Zanglijster heeft heel wat meer kilometers afgelegd in de 2 weken tussen ringplaats en de voor hem fatale ruit in Denemarken.

Van honderden in de loop der jaren ontvangen terugmeldingen vormen de hierboven genoemde een raadselachtige, maar juist door het afwijkende trekgedrag, een zeer interessante groep.

K. Terpstra